

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Bevolkingsonderzoek darmkanker

Uitnodiging

Wat houdt het bevolkingsonderzoek in?

Met het bevolkingsonderzoek darmkanker onderzoeken we of er bloed in uw ontlasting (poep) zit. Bloed in uw ontlasting kan te maken hebben met poliepen en darmkanker. U doet thuis een ontlastingstest, die u opstuurt. Binnen tien werkdagen krijgt u te horen of vervolgonderzoek nodig is. Het vervolgonderzoek is een kijkonderzoek van de darm.

Het onderzoek heeft voordelen en nadelen. U beslist zelf of u meedoet. U ontvangt deze folder om u te helpen bij deze keuze.

Waarom een bevolkingsonderzoek darmkanker?

Elk jaar krijgen ongeveer 14.000 mensen darmkanker. Het bevolkingsonderzoek is bedoeld om darmkanker zo vroeg mogelijk te ontdekken, nog voordat mensen klachten hebben. Dat maakt de kans op een succesvolle behandeling groter. Ook is de behandeling dan vaak minder zwaar.

Met het bevolkingsonderzoek kunnen we ook poliepen in de dikke darm vinden. Deze poliepen zijn nog geen kanker maar kunnen dat wel worden. Door poliepen weg te halen, kan darmkanker worden voorkomen.

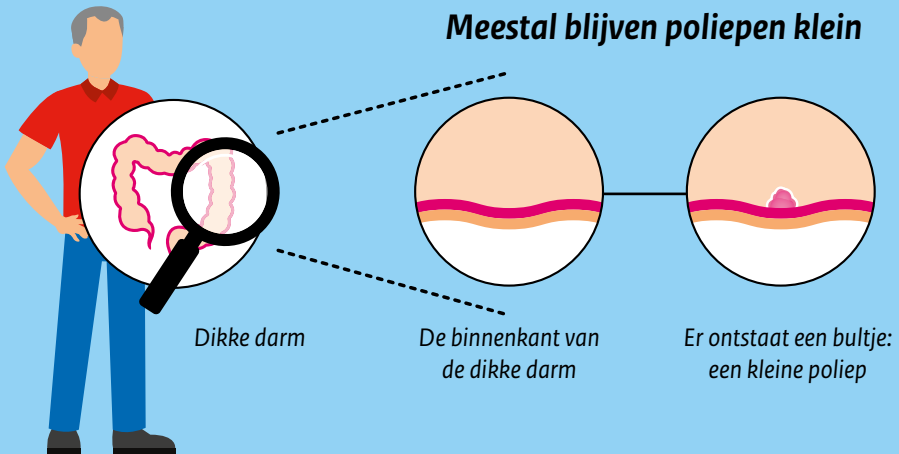
We herhalen het bevolkingsonderzoek elke twee jaar. Hierdoor is de kans groter dat we poliepen vroeg ontdekken en krijgen uiteindelijk minder mensen darmkanker. Door het bevolkingsonderzoek daalt het aantal mensen dat overlijdt aan darmkanker.

Ga met darmklachten naar uw huisarts

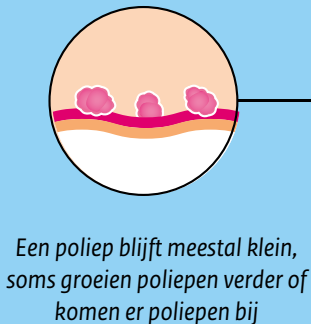
Er is altijd een kans dat darmkanker niet wordt ontdekt met de ontlastingstest. Ziet u bloed en/of slijm in uw ontlasting? Of heeft u al lange tijd last van een van de volgende klachten: blijvende verandering in ontlastingspatroon, minder trek in eten, onbedoeld gewichtsverlies, buikproblemen (bijvoorbeeld pijn, krampen, opgeblazen gevoel), constante vermoeidheid? Ga dan naar uw huisarts. De huisarts kan samen met u bepalen welk onderzoek voor u het meest geschikt is.

Hoe ontstaat darmkanker?

Darmkanker begint als een bultje aan de binnenkant van de dikke darm. Dat noemen we een poliep. De meeste poliepen zijn onschuldig, maar in sommige poliepen ontstaat darmkanker. Van poliepen merken mensen meestal niets.

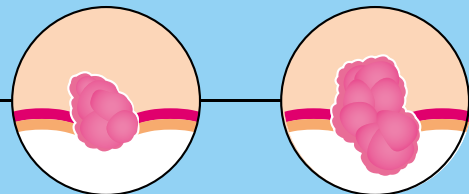

Poliepen kunnen verder groeien

Soms worden poliepen darmkanker

Dit duurt ongeveer 15 jaar

Voor wie?

Het bevolkingsonderzoek darmkanker is voor mensen van 55 tot en met 75 jaar. Poliepen en darmkanker komen vaker voor bij mensen die ouder zijn dan 55 jaar. Daarom kunt u vanaf uw 55^e elke twee jaar meedoen aan het bevolkingsonderzoek. Voor mensen boven de 75 jaar is de kans klein dat we darmkanker ontdekken waaraan zij overlijden. Meedoen aan het bevolkingsonderzoek zou ervoor kunnen zorgen dat zij onnodig worden behandeld. Ook vormen het onderzoek en de behandeling voor mensen van deze leeftijd een zwaardere belasting dan voor jongere mensen.

Voor wie niet?

Soms is het minder zinvol voor u om mee te doen aan het bevolkingsonderzoek. Of is een andere controle beter voor u. Bijvoorbeeld als u in de afgelopen 5 jaar al een kijkonderzoek van de darm heeft gehad, of als u een slechte gezondheid heeft. Of als u al onder behandeling bent (geweest) voor darmklachten. Bespreek met uw huisarts wat u het beste kunt doen. Doe dit ook als u mogelijk meer risico heeft op darmkanker door een erfelijke aanleg, darmkanker in uw familie of een chronische darmontsteking. Wilt u meer informatie? Kijk dan www.bevolkingsonderzoekdarmkanker.nl.

U beslist zelf of u meedoet

Het bevolkingsonderzoek leidt tot minder gevallen van darmkanker en minder darmkankersterfte. Net als ieder medisch onderzoek heeft het bevolkingsonderzoek ook nadelen. Weet u al dat u geen kijkonderzoek van de darm wilt? Of dat u niet behandeld wilt worden als bij u kanker ontdekt wordt? Overweeg dan goed of u wilt meedoen aan het bevolkingsonderzoek. U kunt ook overleggen met uw huisarts als u twijfelt.

Het bevolkingsonderzoek biedt geen 100% zekerheid

Er is altijd een kans dat darmkanker niet wordt ontdekt. Ook is het mogelijk dat u tussen twee onderzoeken in darmklachten krijgt die te maken hebben met darmkanker. Ga bij klachten daarom altijd naar de huisarts.

U kunt zich ongerust maken

Is er een vervolgonderzoek nodig? Dat hoeft nog niet te betekenen dat u darmkanker heeft. Er kunnen ook andere oorzaken zijn voor bloed in uw ontlasting, zoals aambeien of poliepen.

Ook onschuldige poliepen worden weggehaald

Als een arts tijdens het vervolgonderzoek poliepen ontdekt, worden ze meestal meteen weggehaald. De meeste poliepen zijn onschuldig. Het kan dus zijn dat er poliepen worden weggehaald waarvan u geen last zou krijgen.

Tijdens het vervolgonderzoek is er een kans op complicaties

Elk vervolgonderzoek wordt heel zorgvuldig gedaan. Toch kunnen er complicaties ontstaan, met een heel kleine kans op overlijden. Meer informatie hierover vindt u op www.bevolkingsonderzoekdarmkanker.nl onder 'Wel of niet meedoen?'

Wilt u niet meedoen aan het bevolkingsonderzoek?

U kunt zich afmelden door met uw DigiD in te loggen op Mijn Bevolkingsonderzoek (zie pagina 9). U kunt ook bellen of mailen met de screeningsorganisatie in uw regio. Het telefoonnummer en het e-mailadres vindt u bovenaan de brief bij deze folder.

Kijk voor meer informatie over voor- en nadelen van het bevolkingsonderzoek op www.bevolkingsonderzoekdarmkanker.nl

Het onderzoek: van test tot uitslag

Poliepen en darmkanker kunnen zorgen voor kleine bloedingen. Met een test onderzoeken we of er bloed in uw ontlasting zit.

1 De ontlastingstest

Lees eerst de gebruiksaanwijzing en gebruik dan de ontlastingstest.

Wilt u zien hoe u de test gebruikt?

Bekijk een filmpje van de test op

www.bevolkingsonderzoekdarmkanker.nl

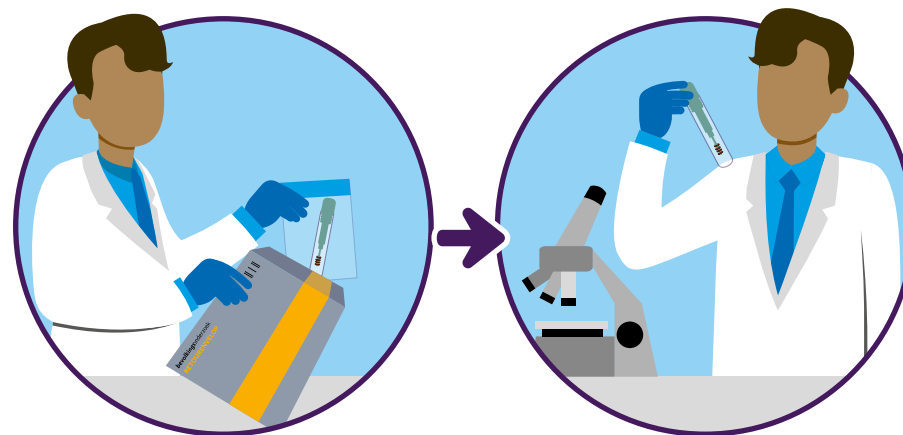

Heeft u de test gebruikt?

Dan stuurt u de ontlastingstest in de grijze envelop naar het laboratorium.

2 Onderzoek in het laboratorium

Bloed in de ontlasting is vaak niet met het oog te zien. Daarom wordt de ontlasting in een laboratorium onderzocht.

3 De uitslag

U krijgt binnen tien werkdagen een brief met de uitslag. In deze uitslagbrief leest u of er vervolgonderzoek nodig is.

Wat kan de uitslag zijn?

U kunt één van de volgende twee uitslagen krijgen:

① Er is geen vervolgonderzoek nodig

U krijgt over twee jaar weer een uitnodiging, tenzij u dan ouder bent dan 75 jaar.

96 op de 100 deelnemers
hebben geen
vervolgonderzoek nodig

---

② Er is wel vervolgonderzoek nodig

U krijgt een verwijzing voor het vervolgonderzoek. Het vervolgonderzoek bestaat uit een gesprek en een kijkonderzoek. Met het kijkonderzoek wordt de dikke darm van binnen onderzocht.

4 op de 100 deelnemers
hebben
vervolgonderzoek nodig

Meer informatie over het kijkonderzoek vindt u op
www.bevolkingsonderzoekdarmkanker.nl.

Uw gegevens

Privacy

Om het bevolkingsonderzoek uit te voeren moeten we uw gegevens verwerken. Wij houden ons daarbij aan de privacywetgeving. We hebben uw naam, adres en geboortedatum van de gemeente gekregen om u te kunnen uitnodigen. We verwerken uw gegevens ook voor het onderzoek en de uitslag. De resultaten uit uw onderzoek kunnen helpen het bevolkingsonderzoek te verbeteren. De resultaten van alle deelnemers bij elkaar geven veel informatie. We wisselen daarom ook gegevens uit met onderzoeks- en zorginstellingen. In het privacyreglement staat wat er met uw gegevens gebeurt.

Gegevensuitwisseling met uw huisarts

Uw huisarts ontvangt de uitslag niet automatisch. Wilt u dat we uw huisarts op de hoogte brengen als er vervolgonderzoek nodig is? Dan is het belangrijk dat u de naam en het adres van uw huisarts doorgeeft aan Bevolkingsonderzoek Nederland. Doe dit voordat u de test opstuurt. U kunt bellen en mailen. Het telefoonnummer en e-mailadres vindt u bovenaan de brief bij deze folder. U kunt de gegevens van uw huisarts ook doorgeven via Mijn Bevolkingsonderzoek.

Wat gebeurt er met de rest van het lichaamsmateriaal?

Na het testen blijft er lichaamsmateriaal over. We bewaren het enkele maanden en gebruiken dit om de kwaliteit van het bevolkingsonderzoek te bewaken en te verbeteren. Daarna wordt het materiaal vernietigd of gecodeerd voor wetenschappelijk onderzoek naar kanker. Bij wetenschappelijk onderzoek zorgen we ervoor dat de onderzoeker niet weet van wie de gegevens of het lichaamsmateriaal afkomstig zijn.

Bezwaar

Wilt u niet dat uw gegevens en/of lichaamsmateriaal na het uitvoeren van het bevolkingsonderzoek worden gebruikt voor kwaliteitsonderzoek of wetenschappelijk onderzoek? Maak dan bezwaar via Bevolkingsonderzoek Nederland. Het is belangrijk om dit te doen vóór u meedoet aan het bevolkingsonderzoek. De contactgegevens vindt u in de brief bij deze folder. Kijk voor meer informatie over, het privacyreglement en bezwaar op www.bevolkingsonderzoeknederland.nl/privacy.

Mijn Bevolkingsonderzoek

Online kunt u uw persoonlijke gegevens inzien en veranderen. Ga naar Mijn Bevolkingsonderzoek op www.bevolkingsonderzoeknederland.nl en log in met uw DigiD.

Meer informatie

Meer informatie over het bevolkingsonderzoek vindt u op www.bevolkingsonderzoekdarmkanker.nl.

Meer informatie over darmkanker

www.kwf.nl/darmkanker

www.kanker.nl/darmkanker

www.mlds.nl/darmkanker

www.thuisarts.nl/darmkanker

Heeft u een vraag, tip, klacht of compliment over het bevolkingsonderzoek darmkanker?

Bevolkingsonderzoek Nederland voert het bevolkingsonderzoek uit in opdracht van de overheid. Heeft u een vraag, tip, klacht of compliment over het onderzoek? Neem dan contact op met Bevolkingsonderzoek Nederland.

De contactgegevens vindt u op www.bevolkingsonderzoeknederland.nl en in de uitnodigingsbrief. Bevolkingsonderzoek Nederland beschikt over een klachtenprocedure.

bevolkingsonderzoek

Een bevolkingsonderzoek is een gratis medisch onderzoek om een ziekte vroeg op te sporen. De overheid biedt drie bevolkingsonderzoeken naar kanker aan. Het gaat om de bevolkingsonderzoeken baarmoederhalskanker, borstkanker en darmkanker. Deze ziekten zijn vroeg op te sporen, nog voordat klachten ontstaan.

Aan de inhoud van deze folder is veel aandacht besteed. U kunt er geen rechten aan ontleen.

Informatie in andere talen

This information is available in English at:

Bu bilgiyi Türkçe olarak şu internet sitesinde okuyabilirsiniz:

يمكنكم قراءة هذه المعلومات باللغة العربية على الموقع:

www.bevolkingsonderzoekdarmkanker.nl/vertalingen

Deze folder is tot stand gekomen in samenwerking met:

bevolkingsonderzoek
nederland

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven

www.rivm.nl

Januari 2022

De zorg voor morgen begint vandaag